

UNIVERSITATIS PATAVINAE
BIBLIOTHECA

DE
FIDEI COMMISSIS
Præsertim Universalibus,
TRACTATUS
FREQUENTISSIMUS,
M. ANTONII PEREGRINI
PATAVINI.

Serenissimæ Reipublicæ Venetæ Jurisconsulti & Equitæ.

Et in Patavino Gymnasio Juris Pontificii Primæ Sedis Matutinæ
Antecessoris optimè meriti.

*Omnibus tam in Scholis, quàm in causarum Foro versantibus admo-
dum utilis, ac per necessarius.*

Ab eodem ultima hæc est post GERMANICAM EDITIONEM, summa di-
ligentia recognitus & compluribus additamentis recenter adauctus
& illustratus.

EDITIO UNDECIMA.

In Qua novissimè additæ sunt notabilissimæ remissiones ad Consil. Tract. & Decisi ejusdem Auctoris in quoli-
bet Article & Numero, utilissimæ, & accommodatissimè tam in Consulendo, quàm in Judicando, cum
quibus dilucidatur in particulari doctrina universalis tradita in hoc eodem frequentissimo Tractatu, hoc
† signo notatæ.

AUCTORE CASP. LONIGO J. U. D.

E stensi, Ejusdem Excellentissimi Peregrini olim Auditore.

CUM SUMMARIIS. ET INDICE LOCUPLETISSIMO.

FRANCO 1723
Typis Philippi Froet, & sumptibus VVolsfgangi Endteri,
Bibliopola Noribergensis. Anno MDCXLV.

AD LECTOREM.

QUM jam pridem in assidua forensi exercitatione celeberrimam, & maximè necessariam tractationem fideicommissariam animadvertissem, pro viribus insudare ceppi, ut illa aliquando meis laboribus absolutam in lucem prodire; putabam enim materiam hanc quasi propriis suis terminis clausulam, atque contentam, facile brevibus comprehendere posse. Verùm, cum ad intimos hujus rei gradus pervenissem, Rem admodum variam, ac maximè obscuram, opus grave, & provinciam satis arduam, me suscepisse perspexi, ita, ut ab incepto non semel desistere cogitaverim. Non enim commodè hujus rei tractatum absolvi posse cognovi, quin prius universa testamentaria tractatio, & ultimarum voluntatum Principes partes magnis vigiliis peragerentur. Qua in re, quam varia, & inter se diversa occurrant doctissimorum Auctorum sententia, quantaeque circumferantur perdifficiles, atque summopere complicatae quaestiones, nemo juris studiosus est, qui ignoret. Praeterea cum materiam ipsam fideicommissariam viri insignes, & Jurisconsulti Clarissimi, tum commentariis suis, tum etiam responsis, ac propriis tractatibus conscripserint, hanc meam operam supervacaneam fore serebar. Itaque difficultas rerum, quae in tractatione occurrunt: Amplitudo materiae, quae longe lateque patet, lucubrations diuturnae, occupationes meae in negotiis continuæ, & meae me suadebat in primis mei ipsius cognitio, qui facile sentio, quàm sint exiguae vires meae, ut onus voluntarie sumptum omnino objicerem, atque penitus desererem. His ergo curis, & cogitationibus commotus, atque perturbatus, anceps diu fui, quid mihi peragendum esset. Prævaluit tamen in me ratio quaedam naturalis, & publicae utilitatis finis, ne, scilicet, opus ceptum, & innumeris laboribus per multa temporis spacia comparatum, & actum desererem imperfectum, & perpetuo tanquam abortum in tenebris jacere permetterem, sed, ut potius tamquam gratam sobolem, & humano generi aliquantisper utilem in lucem ederem absolutum. Inde validius dies noctesque in eo ordinando, ac perficiendo insudavi, sic ut universam fideicommissariam tractationem, Deo duce, tandem peregerim, atque hoc uno opere complexus sim, quod in quinquaginta tres Articulos facilioris doctrinae causa divisum esse volui, subordinatos & coaptatos quam optimè potui. Et quoniam me, quem admodum jam dixi, publicae utilitatis ratio tractationem hanc perficere impulit, idèò quaestiones inutiles penitus deserui, utiles verò propriis rationibus, atque argumentis ornatas delegi, & in his à locis rem ipsam comprobantibus nunquam discessi, scribentiumque auctoritates in aperienda veritate, quantum mihi lumen rationis, & conscientia optima rerum testis tribuit, secutus sum. Nec meum fuit candidè lector consilium

ARTICULUS PRIMUS.

FIDEICOMMISSUM
QUID SIT,

ET, QUI FIDEICOMMITTERE POSSINT;

Etiam Fideicommissa sint favorabilia vel odiosa.

S Y M M A R I U M.

- 1 Fideicommissorum quaedam sunt uniuersalia, quaedam particularia.
- 2 Fideicommissaria hereditas quid sit.
- 3 Fideicommissaria substitutio dicitur obliqua, & distinetur a directa.
- 4 Directo qui succedit, ubi hereditas iacet.
- 5 Fideicommissam particulari quid sit.
- 6 Fideicommissorum vsu originem habuit sub Cesare Augusto.
- 7 Fideicommissa relinquere qui possint, inspecto tempore mortis.
- 8 Et qui inspecto tempore fideicommissi ordinati.
- 9 Et qui pro aliquo testari potest, fideicommittere quoque potest.
- 10 Fideicommissa ab his relinquere possunt, quibus datur, vel non admittitur.
- 11 Donatio causa mortis substitui potest per fideicommissum.
- 12 Donatio substitui potest per vulgarem, & quomodo, non autem per fideicommissum, vtilis tamen alio in rem substituto dabitur.
- 13 Donatio causa mortis facta per eum, qui testari nequit, vim fideicommissi, & vltima voluntati non obtinet.
- 14 Idemque substitutio de absente facta citra stipulationem notarij non valebit.
In donationibus causa mortis locum habet, L. quod, C. de don. qua sub mod.
- 15 Fideicommissaria substitutio in beneficiis per contractum fieri nequit.
- 16 Substitutio daretur fieri potest in beneficiis per contractum.
- 17 Fideicommissa relinqui possunt a successoribus intestatis: nec a legitimis heredibus pupilli in potestate patrio existentibus.
- 18 Haec heredis, & legatarij grauari potest per fideicommissum.
- 19 Non tamen potest in plus grauari.
- 20 Fideicommissum grauari possunt, pater, dominus, & Monasterium, quibus ex persona serui, filij, & Monachi res acquiritur.
- 21 Fideicommissa non possunt relinqui ab his, qui peculiariter honorati non fuerunt.
- 22 Fideicommissum grauari non possunt, qui non habent a testatore, sed aliunde ex legis beneficio.
- 23 Fideicommissorum materia, an sit favorabilis, vel odiosa.
- 24 Dispositio aliqua, an sit favorabilis, vel odiosa principalis disponentis intentio attenditur.
- 25 Odium, quoad in eo consequentiam dispositiuis favorabilis procedit, non consideratur.
- 26 Fideicommissum a legationis docenda incambit.
- 27 Fideicommissum non extenditur de persona ad personam, etiam quod attentata lata significatione vocabuli contineatur.
- 28 Filiorum appellatio in fideicommissis ex parte grauari non includit nepotes.
- 29 Prohibito de alienando relata ad filios, non includit nepotes, sicut et ubi post Alciat.
- 30 Vtens beneficio alienius legis, aut statutis, debet ea vti tam pro se, quam contra se.
- 31 Fideicommissum etiam ex parte honorati non protenditur de persona ad personam.
Nisi persona contineatur sublata significatione vocabuli.
- 32 Filiorum appellatio in conditionibus, nepotes, & ulteriores includit.
- 33 In dispositiuis vero, etiam ex parte honorati non contineri permulta tenentur.
- 34 Fideicommissorum favor non operatur, ut quod plus est, debeat, nisi alia fideicommissum constitutum intercederet, l. 35.
- 35 Lex, cogi, in princ. ff. ad Trebel. declaratur.
- 36 Presumptio pro alio validitate praevalet omnibus alijs.
- 37 Fideicommissum non extenditur de casu ad casum.
Immo etiam in utroque simplici factum non protenditur ad casum mixtum.
- 38 Item nec ad certum tempus factum vltra proferatur.
- 39 Fideicommissum pro, an contra, sit decisum pronuntiandum, plures referuntur pro fideicommissum sensisse.
- 40 Alij contra.
- 41 Fideicommissum cum semel receptum suam firmitatem, strictè accipitur.
- 42 Declaratio text. in lege ex facto, §. si quis autem, ff. ad Trebel.
- 43 Declaratio text. in §. 1. Instit. de fideicommissi hered.
- 44 Fideicommissorum favor in quibus consistat.
- 45 Voluntas etiam inuicimata sufficit in fideicommissis.
- 46 Fideicommissa non relinqui possunt, & ex voluntate minus solennis debentur.
- 47 Verba quaecumque etiam de prociua sufficiunt in fideicommissis.
- 48 Item denotantia testatoris desiderium.
- 49 Dummodo relata sint ad grauatum, non ad honoratum.
- 50 Verba autem denotantia consilium non sufficiunt.
- 51 Item quae commandandi aliquem causa prolata fuerunt.